

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Zelkó és Társa Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Kalló János Márk ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Magyar Energia Hivatal (1081 Budapest, Köztársaság tér 7., Hiv.szám: ...) alperes ellen energiaügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2007. évi november hó 15. napján kelt 25.K.30.708/2007/15. számú - kijavított - ítélete ellen a felperes által 16. és 17. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2008. évi december hó 3. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (azaz negyvenezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására - további 7.500 (azaz hétezer-öt száz) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I nd o k o l á s

A felperes közüzemi szolgáltató; a villamos energiáról szóló többször módosított 2001. évi CX. törvény (a továbbiakban: Vet.) 15. §-ának (3) bekezdése alapján benyújtott Közüzemi Szolgáltatási Üzletszabályzatát (a továbbiakban: ÜSZ), az alperes a 2006. december 18. napján kelt ... számú határozatával - egyes pontokat érintő módosítással, pontosítással és kiegészítésekkel - határozatlan időtartamra jóváhagyta. Az előírt határozati kötelezések [I.1. - I.2.11.] - többek között - az ÜSZ-ben érintették: az egyes szerződésszegéseknél alkalmazható jogkövetkezményeket, a kötbérszámítást, a harmadik fél általi károkozást, a hibás mérés esetén való elszámolási rendet. Az alperes ezt meghaladó döntésében [I.2.12. - I.2.17.] az ÜSZ mellékletekről, az I.2.18. pontban az F.11. számú függelékről rendelkezett.

A felperes keresetében elsődlegesen az alperesi döntés rendelkező részének I.2.3, I.2.4., I. 2.5., I.2.6., I.2.8., I.2.9., I.2.10., I.2.13., I.2.15., I.2.16., I.2.18. pontjaiban

foglalt kötelezések mellőzését kérte. Kérte továbbá a határozati indokolás utolsó előtti harmadik bekezdésének megváltoztatását kérte oly módon, hogy a felülvizsgálat, illetve jóváhagyás tárgyát a függeléknek csak azon része képezze, amely a Vet. végrehajtásáról szóló 180/2002. (VIII. 23.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Vhr.) 1/a. számú mellékleteként közzétett Villamos Energia Közülemi Szabályzatnak (a továbbiakban: VKSZ.) megfelel, illetve amit a Vhr. 31/a. melléklete az üzletszabályzat kötelező tartalmi elemeként előír. Másodlagos kérelme az alperesi határozat vitatott rendelkezéseinek hatályon kívül helyezésére irányult. Hangsúlyozta, hogy Üzletszabályzatának szövegezése mindenben megfelel a Vet., valamint a Vhr. előírásainak, ezért minden alapot nélkülözők a hatóság határozati rendelkezései. Állította, hogy az alperes határozati kötelezéseit - a Vet. 2.§, 15/B.§, 87.§, 90 §, a Vhr. 1/B.§ (1) bekezdés, a VKSZ.15.§ (4) bekezdés, 16.§, valamint a polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 246.§, 247.§ és 324.§-aiba ütköző módon - jogsértően írta elő számára. Az egyes határozati pontokhoz kapcsolódóan jogi érveit részletezve rögzítette.

Az alperes a határozatában foglaltak fenntartása mellett a felperesi kereset elutasítását kérte. Kiemelte, hogy az ÜSZ jóváhagyása során a fogyasztók érdekeinek érvényesítése, a fogyasztók biztonságos ellátása és a fogyasztói igények minél magasabb szintű kielégítése szempontjait figyelembe véve járt el, és a felperes által sérelmezett anyagi jogszabályokat nem sértette meg a módosítások előírásával. Hangsúlyozta, hogy a felperes nem jelölte meg és nem indokolta, hogy az ÜSZ-ban foglalt rendelkezések ténylegesen a Vet. előírásaival lennének azonosak.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy az ÜSZ jóváhagyása során a Vet. és a Vhr. előírásainak megfelelő alkalmazásával jogszerűen járt el az alperes, és valamennyi körülményt mérlegelve, a fogyasztók jogos érdekeinek figyelembevételével, a felperes részéről vitatott anyagi jogszabályokat nem sértve hozta meg döntését. Az alperes határozati rendelkezéseit, az ÜSZ-ban foglaltakat, és a vonatkozó jogszabályi előírásokat ütköztette a felperesi érvekkel és a keresetben vitatott minden kérdéskört érintően részletesen kifejtette jogi álláspontját. A határozati indokolás megváltoztatását nem tartotta indokoltnak, mivel a hatósági döntés a Vet. 10.§-ának b) pontján és a Vhr. 9.§-ának (5) bekezdésén alapult, amely előírások nem tartalmazzák, hogy a jóváhagyásnak kizárólag a Vhr. 31/a. mellékletében foglalt kötelező tartalmi elemekre kellene vonatkoznia.

A felperes fellebbezésében kereseti kérelmének megfelelően az elsőfokú ítélet megváltoztatását, avagy az elsőfokú bíróság döntésének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra való utasítását kérte. Fellebbezésében és érdemi észrevételeiben lényegében teljeskörűen megismételte az elsőfokú eljárásban előadottakat. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróságnak az alperes jogi álláspontját elfogadó ítéleti megállapításai tévesek, okszerűtlenek és jogellenesek.

Az alperes a fellebbezésre vonatkozó érdemi észrevételében az elsőfokú eljárásban kifejtetteket fenntartva az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte azzal, hogy az elsőfokú bíróság helytálló tényállás alapján teljeskörűen és mindenre kiterjedően indokát adta a felperesi kereset elutasításának.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253.§-ának (3) bekezdése szerint a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálhatja, változtathatja meg. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a peradatok alapján a tényállást helytállóan állapította meg, az abból levont következtetése megfelel a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek, és döntésének részletes és okszerű indokolását az ítélet tartalmazta. A felperes fellebbezésében olyan új tényt, körülményt megjelölni nem tudott, amely a fellebbezési kérelem kedvező elbírálását eredményezhette volna. Figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság döntésének helyes indokait mindenre kiterjedően, alaposan és részletesen elemezte ítéletében, azt a másodfokú bíróság megismételni nem kívánja, azokkal maradéktalanul egyetért.

Az elsőfokú bíróság ítéletének okfejtéseit a másodfokú bíróság elfogadta, és a fellebbezésre utalással a következőket emeli ki. A Vhr. 9.§-ának (5) bekezdése részletesen meghatározza azt, hogy a hatóságnak az ÜSZ jóváhagyása során milyen szempontokat kell vizsgálnia. Az alperes köteles megtagadni az ÜSZ jóváhagyását, vagy a kiegészítését, pontosítását előírni, ha annak valamely része jogsértő, avagy a fogyasztók lényeges, jogos érdekeit sérti. A felperesi ÜSZ jóváhagyása tárgyában folytatott eljárás eredményeként az alperes a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően kötelezte a szolgáltatót több pontot érintően az ÜSZ és annak mellékletei, valamint függeléke határozata szerinti módosítására. A Vet. 87.§-a tartalmazza a szolgáltatói szerződésszegés eseteit, amellyel nem állt összhangban a felperesi ÜSZ 8.1. pontjában szereplő felsorolás, ezért az alperes határozatának 1.2.3. pontjában a Vet. ezen rendelkezéseinek megfelelő szabályozás kialakítását jogszerűen írta elő. Jogszabályi felhatalmazás hiányában a Vet. 87.§-a szerinti felsorolás a felperes által még magyarázó és értelmező céllal sem bővíthető, avagy szűkíthető (a fogyasztók sérelmére).

A hatóság az ÜSZ 8.5.2.2. pontját érintően a döntése 1.2.4. és 1.2.5. pontjaiban a fogyasztót terhelő kötbérszámítási képletnek az „N” tényezőjét, valamint a becsült fogyasztás alkalmazhatóságával összefüggő módosítást írt elő.

Az alperes - határozata 1.2.4. pontjában - arra az esetre nézve, amikor megállapítható a fogyasztói szerződésszegéses napok száma, az „N” tényezőt a kötbérszámítás alapjául szolgáló képletben 365 napban maximálta, ennek az üzletszabályzatban való rögzítését írta elő. Az alperes a Vhr. 9.§-ának (5) bekezdése szerinti szempontok mentén jogszabályi felhatalmazás alapján biztosított hatósági jogkörében eljárva jogosult volt a felperesi kötbérszámítás körében a

módosítást előírni. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperesi határozat I.2.4. pontja (és indokolása) nem jogszabálysértő. A Ptk. 246.§-ában szabályozott, a gazdálkodó szervezetek közötti megállapodást biztosító mellékkötelezettségként, a szerződés nem teljesítése, avagy nem szerződésszerű teljesítés (azaz szerződésszegés) esetére átalánykárként kitűzött kötbér, nem eshet egy tekintet alá a felperesi üzletszabályzatban fogyasztói szerződésszegés jogkövetkezményeként alkalmazott kötbérrel. A Ptk. 247.§-a szerinti rendelkezés - jogszabályi környezetből kiemelten és elkülönülten történő - jelen ügyben való alkalmazása nem indokolt. A felperes az ÜSZ-ben a nem ismert kezdőnapú szerződésszegésre maga írta elő az „N” tényezőre a maximum 365 napot; a 365 napnál hosszabb, ismert kezdőnapú szerződésszegés és a 365 napnál hosszabb, de nem ismert kezdőnapú szerződésszegés között nem indokolt a különbségtétel. Ez a rendelkezés az elévülést nem érinti, a számolt kötbért a felperes az általános elévülési időn belül érvényesítheti.

A kötbérszámítási képlet az „N” tényező mellett magában foglal egy becsült fogyasztást is, amelyet meghatározott értékű szorzótényezővel kell felszorozni, az ily módon megkapott összeghez nem indokolt, további becsült értéket tartalmazó elemeket hozzászámítani, mert ez a villamos energia mennyiség utáni kétszeres árfizetést jelentené, amelyre jogszerű lehetősége nincs a szolgáltatónak.

Az ÜSZ 8.6. pontjával kapcsolatosan a határozat I.2.6. pontjában a az alperes azt írta elő, hogy a felperes ezen pontot egészítse ki azon eljárásának rendjével, szabályaival, amikor a fogyasztó kárát nem a szolgáltató, hanem harmadik fél okozta. Ennek tartalmának meghatározására az adatvédelmi szabályok betartása mellett a felperes jogosult. Minderre figyelemmel az alperes körültekintően járt el, amikor konkrét megoldást nem írt elő, ezért kötelezése nem volt jogsértő, ennek ellenkezőjét a felperes nem igazolta.

Az I.2.8. határozati pont szócsereét (kötbér helyett követelést) előíró rendelkezése az ÜSZ 11.1. pontjában foglaltakat annyiban módosította, hogy a megrongált fogyasztásmérő javítás-és csere, plomba pótlás költségeivel kapcsolatosan további követelést a felperesnek a fogyasztóra terhelnie nem lehet. A hatóság által előírt kifejezésmódosítás a felperesnek a polgári peres úton való igénye érvényesítésének lehetőségét nem zárja ki.

A szolgáltatói szerződésszegés esetkörét a felperes többek között az ÜSZ 11.5.10. és 14.4. pontjaiban szabályozta, amelyek kiegészítését rendelte el a hatóság a határozat I.2.9. és I.2.10. pontjaiban hangsúlyozva, hogy ha a téves mérésre a szolgáltató hibájából kerül sor (rossz mérőbekötés vagy elírt adat), a fogyasztót kötbér illeti meg. A felperes jogi érvelésével szemben helytállóan fogadta el az elsőfokú bíróság, hogy a kötbérrel kapcsolatos ezen rendelkezés nem ellentétes a VKSZ. 16.§-ában, illetve 15. § (4) bekezdésében foglaltakkal, hanem a Vet. 87.§-ának c) pontjára figyelemmel az jogszerű. Így ezen előírást a felperes alappal nem vitathatja, ugyanis nem adta indokát annak, hogy mely oknál fogva mentesülhetne a kötbérfizetési kötelezettség alól. Ezzel egyetértett a másodfokú bíróság is, ugyanis

ha a felperesnek a villamos energia ellátáshoz közvetetten kapcsolódó szolgáltatása nem a jogszabályi feltételeket kielégítő módon történik, akkor az elvárhatósági és minőségi követelmények nem megfelelő teljesítése miatt a Vet. 87.§ c) pontja szerinti szerződésszegést követ el, így a fogyasztó irányában kötbérfizetési kötelezettsége fennáll. Elfogadhatatlan az a felperesi érvelés, hogy csak a fogyasztót terhelő kötelezettség áll fenn (pótszámla fizetés), míg a hanyag szolgáltatói magatartás szankció nélkül maradhat, annak jogkövetkezményeként kötbér fizetésre nincs lehetőség. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a szolgáltató és a fogyasztó a Vet. szerint is köteles együttműködni. Az alperesnek ezen döntése megfelel a fogyasztói érdekeknek és az egyenlő elbánás elvének. Mivel a felperes hiteles óra alapján mérheti és számlázhatja a fogyasztást, a hibás szerelés, hitelesítés, valamint a karbantartás, avagy az óra ellenőrzésének elmulasztása következményeit nem háríthatja el jogszerűen.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak az M2. mellékletre vonatkozó I.2.13., I.2.15. és a I.2.16. pontokban foglaltakra vonatkozó véleményével, kiegészítve azzal, hogy az ÜSZ és a melléklete nem lehet eltérő, tehát mind a felperesi szolgáltatói szerződésszegésre, mind a kötbérre vonatkozóan a mellékletnek meg kell felelnie az ÜSZ szövegének. Megjegyzi a másodfokú bíróság a határozat I.2.18. pontjában a Függelékkel összefüggésben írtakra utalással, hogy ha a jogszabályi változás a nyomtatványok, tájékoztatások tartalmának szükségszerű változtatását igényli, a szolgáltató felhívás nélkül is köteles a nyomtatványokat korszerűsíteni, így az erre való figyelem-felhívás nem jogsértő.

Mindezek folytán a másodfokú bíróság megállapította, hogy az alperesi határozati kötelezések a Vet és a Vhr. rendelkezéseivel összhangban jogszerűek, azok a fogyasztói érdekek erőteljesebb érvényre jutását szolgálják.

Erre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság érdemben és indokaiban is helyes ítéletét - a fenti érvek hangsúlyozásával - helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező felperes a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségét. A fellebbezési illeték összege az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 46. §-ának (1) bekezdése értelmében - figyelemmel az Itv. 39.§-ának (3) bekezdés c) pontjára - 24.000 forint; mivel a felperes fellebbezésén - a tárgyi illetékfeljegyzési jog ellenére - 16.500 forint illetéket lerótt, a fennmaradó további 7.500 forint illeték viselésére köteles a 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján.

B u d a p e s t e n, 2008. évi december hó 3. napján

Borsainé dr. Tóth Erzsébet sk. tanácselnök, **dr. Bacsza Andrea** sk. előadó bíró
dr. Matheidesz Ilona sk. bíró

A kiadmány hitelül:
bíróági írnok